

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Václavem Kočkou-Amortem ve věci

žalobce: X, narozený dne
bytem X

proti
žalovanému: Ministerstvo vnitra, Odbor azylové a migrační politiky
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 9. 2023, č. j.: OAM-1244/ZA-ZA11-ZA01-2023

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobou podanou včas u Městského soudu v Praze se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 9. 2023, č. j.: OAM-1244/ZA-ZA11-ZA01-2023, jímž byla zamítnuta jeho žádost o udělení mezinárodní ochrany podle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“).

II. Obsah žaloby

2. Žalobce v žalobě označil napadené rozhodnutí za nezákonné a nepřezkoumatelné kvůli vadám předcházejícího správního řízení, jež bylo jednostranné a neobjektivní. Žalovaný porušil povinnost postupovat řádným procesním způsobem v souladu s právním řádem České republiky, se zásadami a principy činnosti správních orgánů. Rozhodnutí bylo nedostatečně odůvodněno a zákon byl vyložen chybně. Žalobce byl zkrácen na svých právech, neboť použité informace žalovaného o zemi původu nejsou aktuální. V žalobcově

Shodu s prvopisem potvrzuje: Z. F.

případě je naplněn důvod v ust. § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, neboť žádost o mezinárodní ochranu podal kvůli vážnému ohrožení života a lidské důstojnosti z důvodů, které uvedl při pohovoru. Na základě výše uvedeného žalobce navrhl napadené rozhodnutí zrušit a vrátit věc žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

3. Žalovaný se k žalobě vyjádřil, když po rekapitulaci dosavadního průběhu řízení a žalobních námitek vyslovil s žalobou nesouhlas. Plně odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí, kde vysvětlil důvody neudělení mezinárodní ochrany v žádné z jejích forem. Ačkoli žalobce přicestoval dne 29. 11. 2022, žádost o mezinárodní ochranu podal až dne 10. 9. 2023, čímž jednal v rozporu s požadavkem bezprostřednosti podání plynoucím z rozsudků Nejvyššího správního soudu (dále též „NSS“), sp. zn. 2 Azs 423/2004 a 2 Azs 137/2005. Nikterak neprokázal, že mu v zemi původu hrozí reálné nebezpečí pronásledování či vážné újmy. Pokud jde o hrozbu kriminálního jednání věřitelů, žalobce se v rozporu s judikaturou NSS neobrátil s žádostí o pomoc na příslušné státní orgány v zemi původu. Žalobu navrhl žalovaný zamítnout.

IV. Obsah správního spisu

4. Ze správního spisu bylo zjištěno, že žalobce v poskytnutí údajů k žádosti dne 14. 9. 2023 uvedl, že je X národnosti, ženatý, má jednu dceru a vyznává pravoslavné křesťanství, není členem žádné politické strany ani skupiny a cítí se zdravý, má pouze problémy s očima, do kterých si musí kapat, při nošení těžkých předmětů by mohl oslepnout. Do České republiky přicestoval dne 29. 11. 2022, pociťuje obavu vrátit se do země původu kvůli dluhům a hádkám a zdravotnímu stavu.
5. Během pohovoru vedeného dne 14. 9. 2023 žalobce uvedl, že do České republiky přijel jako turista za synovcem, se kterým sdílí společnou domácnost. V zemi původu má dluh v částce X, kterou po něm vymáhali lichváři, dvakrát byl fyzicky napaden vymahači a skončil v nemocnici. K fyzickému napadení došlo v říjnu 2021 a v březnu 2022, výhrůžky zabavením domu začaly v roce 2021 a opakovaly se nejméně desetkrát ročně. Žalobce litoval, že neohlásil napadení a vyhrožování bezpečnostním orgánům. Problémy s očima jsou nervového původu, žalobce měl také psychické obtíže, když od něj odešly manželka s dcerou. Žalobce byl rovněž nervózní kvůli nátlaku dvou politických stran, aby do nich vstoupil. Ve vlasti neměl problémy s policií ani státními orgány, po návratu by měl stejné potíže jako před odjezdem. Žalobce nechtěl využít svého práva seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí.
6. Ve správním spisu jsou obsaženy zprávy o zemi původu, konkrétně X, Informace OAMP, 14. 4. 2023, Policie, Ochrana proti soukromým osobám, korupce a místní vlivy, Přítomnost policie v okolí administrativní hranice s X, Základní přehled o zemi, Stav: 28. 11. 2022; X, Mezinárodní organizace pro migraci, prosinec 2022, Přehled údajů o zemi za rok 2022, ze dne 12. 9. 2023; X, Informace OAMP, 8. 9. 2023, Situace X občanů vracejících se do země po dlouhodobém pobytu v zahraničí, Přístup úřadů a společnosti, přístup ke vzdělávání, lékařské péči, sociálním službám a na trh práce. Podle výpisu ze zdravotní dokumentace ze dne 15. 9. 2023 byla žalobci podána medikace na glaukom.
7. Následně vydal žalovaný žalobou napadené rozhodnutí ze dne 22. 9. 2023.

Shodu s prvopisem potvrzuje: Z. F.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

8. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů ve smyslu ustanovení § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“), přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu ke dni vydání tohoto rozsudku, a to vzhledem k účinnosti článku 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
9. Při jednání dne 12. 8. 2024 žalobce uvedl, že odkazuje na písemné vyhotovení žaloby, prodloužili mu pobyt. Zástupce žalované uvedl, že nebyly sděleny azylově relevantní důvody, v případě obav se žalobce měl obrátit s žádostí o pomoc na státní orgány v zemi původu.
10. Podle ust. § 2 odst. 4 zákona o azylu *pronásledováním se rozumí závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání anebo jednání, která ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování.*
11. Podle ust. § 2 odst. 5 zákona o azylu *ochranou před pronásledováním nebo vážnou újmu se rozumí zejména přiměřené kroky příslušných státních orgánů, strany nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území, směřující k zabránění pronásledování nebo způsobení vážné újmy zejména zavedením účinného právního systému pro odhalování, stíhání a trestání jednání představujících pronásledování nebo vážnou újmu, za předpokladu, že je taková ochrana účinná, není pouze přechodná a cizinec k ní má přístup.*
12. Podle ust. § 2 odst. 6 věty druhé zákona o azylu *původcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí i soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu.*
13. Podle ust. § 12 písm. b) zákona o azylu *azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.*
14. Podle ust. § 14 zákona o azylu, *jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.*
15. Podle ust. § 14a odst. 1 zákona o azylu *doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není*

ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.

16. Podle ust. § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu *za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu.*
17. Soud uvádí, že se žalovaný v napadeném rozhodnutí řádně zabýval všemi důvody pro udělení mezinárodní ochrany a dostatečně odůvodnil jejich nenaplnění, rozhodnutí je řádně odůvodněno, skutkový stav byl zjištěn v uspokojivé míře, a to na základě shromážděných podkladů, které byly vyhodnoceny ve vztahu k žalobcově individuální situaci. Výroková část napadeného rozhodnutí je přesná a určitá, je z ní zřejmé, kdy, jak a kým bylo rozhodováno, uvedené údaje o žalobci jsou dostatečné k tomu, aby nebyly zaměnitelné s jinou osobou, samotný výrok jednoznačně konstatuje neudělení mezinárodní ochrany v žádné z jejích forem.
18. Žalobce nezaložil svou žalobu na konkrétních tvrzeních, z nichž by vyplývalo, v čem měl být přístup žalovaného zaujatý a neobjektivní, jaká ustanovení právních předpisů měla být porušena a jaké zásady správního řízení neměly být žalovaným respektovány.
19. Soud připomíná, že esenciální náležitostí žaloby proti rozhodnutí správního orgánu jsou žalobní body. Formulace žalobních bodů předurčuje rozsah soudního přezkumu napadených výroků rozhodnutí (ust. § 75 odst. 2 věta první s.ř.s), neboť soud je žalobními body vázán. Formulováním žalobních bodů žalobce naplňuje zásadu dispoziční. V rámci zachování zásady rovnosti účastníků (ust. § 36 odst. 1 věta první s.ř.s.) není soud oprávněn, a tudíž ani povinen namísto žalobce domýšlet a vyhledávat případné nezákonnosti napadeného rozhodnutí. Jak uvedl rozšířený senát NSS v rozsudku ze dne 20. 12. 2005, č. j.: *“Ustanovení § 71 odst. 1 písm. d) s.ř.s. tak žalobci ukládá povinnost uvést v žalobě konkrétní (tj. ve vztahu k žalobci a k projednávané věci individualizovaná) skutková tvrzení doprovázená (v témže smyslu) konkrétní právní argumentací, z nichž plyne, z jakých důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné ... Líčení skutkových okolností nemůže být toliko typovou charakteristikou určitých "obvyklých" nezákonností, k nimž při vyřizování věcí určitého druhu může docházet, nýbrž zcela jasně individualizovaným, a tedy od charakteristiky jiných konkrétních skutkových dějů či okolností jednoznačně odlišitelným popisem ... Žalobce je též povinen vylíčit, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl správní orgán vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinen ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti. Právní náhled na věc se přitom nemůže spokojit toliko s obecnými odkazy na určitá ustanovení zákona bez souvislosti se skutkovými výtkami. Pokud žalobce odkazuje na okolnosti, jež jsou popsány či jinak zachyceny ve správním či soudním spise, nemůže se jednat o pouhý obecný, typový odkaz na spis či jeho část, nýbrž o odkaz na konkrétní skutkové děje či okolnosti ve spisu zachycené, a to tak, aby byly zřetelně odlišitelné od jiných skutkových dějů či okolností obdobné povahy a aby bylo patrné, jaké aspekty těchto dějů či okolností považuje žalobce za základ jím tvrzené nezákonnosti.“* V usnesení ze dne 20. 3. 2018, č. j.: 10 Azs 65/2017-72, rozšířený senát NSS potvrdil, že se výše vymezené požadavky kladené na formulaci žalobního bodu vztahují i na žalobu proti rozhodnutí ve věcech mezinárodní ochrany.
20. Soud nesouhlasí s tvrzením žalobce o zkrácení jeho práv kvůli neaktuálnosti použitých informací o zemi původu. Výše zmíněné zprávy OAMP totiž jsou datovány dny

Shodu s prvopisem potvrzuje: Z. F.

14. 4. 2023, 8. a 12. 9. 2023, což je období nedlouho či těsně předcházející napadenému rozhodnutí (22. 9. 2023). Původní zdroje použitých informací pochází zpravidla z roku 2023 či 2022, nic nenasvědčuje tomu, že by se v X od té doby, jakkoliv významně změnila situace.

21. Pakliže žalobce v obecné rovině napadl výrok o neudělení mezinárodní ochrany podle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu, soud se ztotožňuje se závěry o nenaplnění těchto jednotlivých důvodů pro neposkytnutí mezinárodní ochrany tak, jsou rozvedeny na s. 3 až 7 napadeného rozhodnutí. Zmínil-li žalobce jmenovitě ust. § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, na pohovoru v této souvislosti poukázal na výhrůžky a fyzická napadení ze strany věřitelů a na agitační činnost dvou politických stran. V rozsudku ze dne 16. 9. 2008, č. j.: 3 Azs 48/2008-57, NSS dovedl, že *„pronásledování i vážná újma mohou brozit jak ze strany státu, tak ze strany nestátních původců – soukromých osob. Obecné tvrzení stěžovatele o obavách z pronásledování či nebezpečí (...) bez prokázání existence takového nebezpečí, za situace, kdy se stěžovatel v zemi původu neobrátil se svými problémy na příslušné orgány, [však] nelze podřadit pod zákonem vymezené důvody udělení azylu.“* Sám žalobce přitom přiznal, že na využití prostředků ochrany poskytovaných státními orgány v zemi původu rezignoval zbytečně. Možnost nalézt vnitrostátní ochranu v X mj. právě před soukromými osobami jednoznačně vyplývá i z Informace OAMP ze dne 14. 4. 2023. Pokud jde o nátlak ke vstupu do politických stran, žalobce nabídky obou stran odmítl a žádné negativní následky to pro něj nemělo. Žalobce rovněž nepředestřel žádné důvody hodné zvláštního zřetele, jež jsou předpokladem pro možnost udělit tzv. humanitární azyl dle ust. § 14 zákona o azylu. Mezinárodní ochrana taktéž nemá sloužit k standardní legalizaci pobytu ze socioekonomických důvodů.
22. Ze všech výše uvedených důvodů soud žalobu podle ustanovení § 78 odst. 7 s.ř.s. jako nedůvodnou zamítl.
23. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce neměl ve věci úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Shodu s prvopisem potvrzuje: Z. F.

Praha 12. srpna 2024

JUDr. Václav Kočka-Amort v.r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje: Z. F.